

Смірнова О.В.

Значення загальнотеоретичної дисципліни «Медична хімія» у підготовці сімейного лікаря

Загальнотеоретичні дисципліни такі як біологія, хімія, фізика, біохімія та ін. є фундаментальними і формують світогляд майбутнього лікаря. Під час вивчення таких дисциплін акцентується увага на біологічне значення теоретичних понять та явищ.

Предмет «Медична хімія» на сучасному науковому рівні розглядає найважливіші теоретичні питання хімії, які студент може використати для пояснення суті фізико-хімічних процесів живого організму, що сприяє формуванню його наукового мислення.

Медична реформа, що зараз проходить, накладає особливі обов'язки на сімейного лікаря, як спеціаліста широкого профілю в найкращому розумінні цього слова. Це спеціаліст, який має орієнтуватися в питаннях лікування різних хвороб, а також займатися профілактикою захворювань як дорослих так і дітей. Для цього треба враховувати умови життя та праці людини. Все, що оточує нас, це хімічні речовини, які в тій чи іншій мірі впливають на загальний стан людини.

Здоров'я кожної людини закладається із дитинства. Тому сімейний лікар має враховувати найменші фактори, що можуть зіпсувати здоров'я дитини. Всі вони впливають в комплексі. Тому, коли мова іде про найменшого пацієнта, треба звертати увагу на всі сторони його життя.

Зараз майже всі продукти містять біологічно активні добавки (БАД), які можуть викликати алергію, під час розкладу їх в організмі людини можуть утворюватися канцерогенні речовини, вони можуть вступати в реакції не характерні для людини і викликати патологічні зміни.

Наприклад, глутамінова кислота (Е – 620) використовується для підсилення смаку м'яса. Вона є нейромедіаторною амінокислотою. А підвищена її концентрація в організмі в результаті вживання м'ясних продуктів може призвести до перезбудження і загибелі нервових клітин.

Такий БАД як аспартам (Е-951) – замітник цукру – добавляють в напої, цукерки та інші кондитерські вироби. В організмі людини аспартам розкладається із утворенням формальдегіду, який є канцерогеном. Напої із аспартамом не вгамовують спрагу, тому що він погано всмоктується в ротовій порожнині, значить накопичується в ній, в результаті чого солодкий смак підсилюється. Людина випиває більше такого напою, і концентрація цієї добавки в організмі збільшується.

Кока-кола та пепсі-кола містять фосфатну кислоту як консервант (Е - 338), а вона руйнує зубну тканину.

Звичайно легше купити готовий сік або солодку воду, ніж приготувати самому, але треба перш за все думати про здоров'я дитини. На це сімейний лікар має звертати увагу батьків.

Не менш важливим є одяг дитини. Синтетичні тканини (капрон, поліестери, поліаміди, еластан), які зараз дуже поширені, не пропускають вологу, навіть за температури тіла можуть виділяти шкідливі речовини. Тому треба вибирати одяг із натуральних (бавовна, вовна) або штучних тканин – віскоза, ацетатні тканини. Штучні волокна одержують обробкою деревини, тобто природного полімеру. Тому вони пропускають воду, не викликають алергічних реакцій, теплі, приємні на дотик. Купуючи одяг, треба обов'язково дивитися на етикетку, де вказано матеріал, із якого зроблено цей виріб.

Необхідно приділяти увагу іграшкам, які несуть велику небезпеку здоров'ю дитини, тому що полімери, із яких вони виготовлені, а також фарби є токсичними.

В побуті використовується багато хімічних речовин, які не сприймаються як небезпечні, але вони можуть нанести великої шкоди. Оцет, сода, миючі засоби для дитини є отруйними. Діти із зацікавленістю грають ртутними кульками із розбитого термометра. А це дуже сильна отрута. Одним із незаражуючих засобів є калій перманганат (марганцівка), який має бути в кожній сім'ї.

Сімейний лікар має переконувати пацієнтів у перевагах здорового способу життя, не користуватися порадами знайомих та знахарок. Кожна людина, кожний організм особливий і потребує свого конкретного підходу і рекомендацій лікаря для запобігання хвороб. Це не легка задача. Але здорова людина буде нагородою для лікаря.

Станіславчук М.А., Демидюк В.Т., Савицька О.О.

«Наскрізна програма» – переваги та недоліки в її реалізації.

Оволодіння практичними навичками студентами 4-6 курсів та лікарями-інтернами на кафедрі внутрішньої медицини №1 завжди було і є в центрі уваги. В цьому плані «наскрізна програма» підготовки студентів та лікарів-інтернів для оволодіння практичними навичками та методиками, необхідними для роботи на посадах за спеціальністю «загальна практика – сімейна медицина» наводить детальний список всіх практичних навичок та методик, який включає 221 пункт, з яких 86 (38%) не тільки володіти, а й самостійно їх застосовувати. Для лікарів-інтернів планка володіння практичними навичками та самостійного їх застосування піднята до 216 (98%) пунктів.

В загальному переліку практичних навичок на частку навичок з внутрішніх хвороб припадає 21 пункт, що складає лише 20% всіх необхідних для лікаря загальної практики. Вимоги до рівня їх оволодіння досить високі - 98%. Враховуючи мету «наскрізної програми» - покращити засвоєння практичних навичок та методик, що застосовуються в практичній діяльності лікаря загальної практики – сімейної медицини (2011р.), на кафедрі внутрішньої медицини №1 було переглянуто та поновлено перелік практичних навичок, якими повинні оволодіти студенти 4-6 курсів та лікарі-інтерни при вивченні кожного змістовного модуля. На кожному практичному занятті студенти під керівництвом викладача самостійно збирають скарги, анамнез, проводять об'єктивне обстеження хворого, складають план обстеження та